

Folketingets Retsudvalget
lov@ft.dk

Peter Skaarup
dfpesk@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

2. marts 2017

Retsudvalget har i brev af 6. januar 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 219 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet af ikke-medlem af Retsudvalget Peter Skaarup (MFU).

J.nr. 17/00626 / 2017-316

Spørgsmål nr. 219:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”36 danske syrienskrigere knaldet: Dræber på kontanthjælp” fra ekstrabladet.dk den 22. december 2016, herunder redegøre for hvorfor ikke samtlige omfattede personer er blevet politianmeldt, og om regeringen vil garantere, at det fremover ikke længere vil være muligt for syrienskrigere udrejst fra Danmark at modtage kontanthjælp eller andre offentlige ydelser fra den danske stat?”

Svar:

Som det også fremgik af min udtalelse i forbindelse med artiklen, finder jeg det helt uacceptabelt, at syrienskrigere får offentlige ydelser. Hvis man rejser ned for at deltage i krigshandlinger, skal man selvfølgelig ikke have nogen form for ydelser fra det offentlige.

Derfor er det afgørende, at alle myndigheder er opmærksomme på disse tilfælde og gør alt, hvad de kan for at forhindre, at det kan ske. Derfor har jeg også skrevet til alle landets kommuner og a-kasser med en klar opfordring til at være yderst opmærksomme på, at alle ledige opfylder deres rådighedsforpligtigelse samt, at kommuner og a-kasser nøje skal overveje en anmeldelse til politiet, såfremt der er belæg for det. Jeg har vedlagt brevet til orientering. Samtidig har jeg anmodet Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om at intensivere kontakten til Politiets Efterretningstjeneste (PET), så der mindst en gang hver måned bliver fulgt op på, om PET har nye sager med formodede udrejste. Jeg er desuden ved at se på, hvordan de ydelsesmæssige sanktioner, når personer uberettiget har modtaget ydelser i udlandet, kan skærpes.

Jeg kan derudover oplyse, at Justitsministeriet i indeværende folketingssamling vil fremsætte et lovforslag, (forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forskellige andre love (Bekæmpelse af udbredelse af terrorpropaganda, blokering af hjemmesider, stop af offentlige ydelser til fremmedkrigere m.v.), hvor formålet er at forhindre, at fremmedkrigere skal kunne finansiere deres ophold i konfliktzoner med offentlige ydelser.

Lovforslaget indebærer, at en række ydelser automatisk vil blive stoppet, hvis man har fået inddraget sit pas i udlandet, eller en domstol har truffet afgørelse efter straffeloven om, at borgeren fx har deltaget i væbnet konflikt. Når den udbetalende

myndighed får meddelelse herom, skal den standse for udbetaling af ydelsen og eventuelt også kræve tidligere udbetalt ydelse tilbagebetalt. I de nævnte tilfælde vil en lang række ydelser – herunder kontanthjælp, dagpenge og førtidspension - således blive stoppet med det samme og krævet tilbagebetalt.

Det er som nævnt vigtigt, at alle relevante myndigheder er opmærksomme på disse tilfælde og gør, hvad de kan for at forhindre, at det kan ske.

Det er kommunernes opgave at sikre, at de regler, der gælder for udbetaling af kontanthjælp til hvert enkelt af deres borgere, overholdes. Efter loven er udbetaling af hjælp som udgangspunkt bl.a. betinget af, at ydelsesmodtageren opholder sig lovligt i landet. Er der indikationer på, at borgeren opholder sig i udlandet i strid med reglerne, skal kommunen undersøge sagen og i givet fald stoppe hjælpen. I forhold til fx førtidspension skal kommunerne ligeledes løbende følge med i, om betingelserne for ret til førtidspension fortsat er opfyldt.

Tilsvarende er det a-kassernes opgave at sikre, at ydelsesmodtageren til enhver tid opfylder de gældende regler for modtagelsen af sin ydelse, herunder bl.a. at den pågældende har ophold her i landet.

De gældende rådighedsregler for kontanthjælp- og dagpengemodtagere indebærer, at en ydelsesmodtager med dags varsel skal kunne påtage sig et arbejde. Disse regler indeholder også krav om jævnlig kontakt med og fremmøde på jobcenter og i a-kasse, hvorfor ferie altid på forhånd skal aftales med jobcenter eller a-kasse. Hvis en ydelsesmodtager ikke reagerer på henvendelser fra jobcenter eller a-kasse, herunder overholder aftaler, vil det have den konsekvens, at kommunen skal vurdere, om borgeren skal have en sanktion for ikke at overholde sin rådighedsforpligtelse.

I det tilfælde, hvor det kan påvises, at vedkommende har været udrejst og uberettiget modtaget kontanthjælp eller dagpenge, skal kommunen eller a-kassen kræve pengene tilbagebetalt.

I de tilfælde der er tale om uretmæssig udbetaling af kontanthjælp, skal der ud over kravet om tilbagebetaling gives en sanktion i form af nedsættelse af kontanthjælpen fremadrettet. I de tilfælde der er tale om uretmæssig udbetaling af dagpenge, skal der ud over kravet om tilbagebetaling gives sanktion i form af karantænetimer.

Det er desuden op til kommuner og a-kasser at vurdere, om der kan foretages en politianmeldelse i de konkrete sager. Jeg kan dog generelt oplyse, at en sag skal anmeldes til politiet, hvis der er mistanke om overtrædelse af straffelovens bestemmelse om bedrageri og bestemmelsen i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område om groft uagtsomt bedrageri.

Det forhold, at en kommune eller a-kasse kan kræve tilbagebetaling af hjælpen og/eller træffe afgørelse om en sanktion i den fremtidige hjælp, hvis en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, betyder ikke nødvendigvis, at personen også kan straffes for socialt bedrageri. Der er således ikke tale om bedrageri i alle sager om tilbagebetaling af offentlige forsørgelsesydelser, og der ikke er fastsat samme krav til dokumentation i administrative sager om tilbagebetaling som til bevis i sager efter strafferetten.

Som nævnt har jeg i mit brev til kommuner og a-kasser opfordret til, at de nøje overvejer en anmeldelse til politiet, hvis der er belæg for det.

I lyset af oplysninger fra PET om, at tjenesten har kendskab til, at der er udbetalt førtidspension og sygedagpenge til udrejste syrienskrigere, vil jeg tage kontakt til justitsministeren snarest for at aftale, hvordan vi hurtigst muligt kan få iværksat en undersøgelse af området.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen